

คุยกันวันพุธ

พิเชษฐ เพียรเจริญ
ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์

การบริหารมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่สดใสรังหรือ

นำเสนอโดย
อาจารย์ปัญญา ยวนแหล
อาจารย์ปราโมทย์ กระจมุก

วันพุธที่ 24 กรกฎาคม 2534 เวลา 19.30 - 21.30 น.

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากการที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 ในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการจะให้มหาวิทยาลัยมีความอิสระ หรือคล่องตัว ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ พิจารณากันว่ามหาวิทยาลัยไหนบ้าง จะออกจากระบบราชการ และมหาวิทยาลัยไหนจะยังอยู่ในระบบราชการ เป็นการสนองตอบ ความต้องการของหลาย ๆ มหาวิทยาลัย เพราะว่าการแยกตัวเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยนั้น

* นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 5 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

** นักวิชาการศึกษา 3 ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ไม่ทันเรื่องใหม่แต่เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 แล้ว แต่ต่อนั้น การแยกตัวเป็นอิสระของ มหาวิทยาลัยทำได้ไม่สำเร็จ เพราะหน่วยงานอื่น ๆ ไม่ยอม และแนวคิดดังกล่าวก็หยุดชะงัก ไปนาน จนกระทั่งถึงรัฐบาลชุดปัจจุบันที่มีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ได้เสนอแนวคิดดังกล่าวขึ้นมาอีกครั้ง และมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ต่างก็ยินดีที่จะออกจากระบบ ราชการ เพราะจะมีความอิสระ และคล่องตัวในการบริหารงานมากกว่าระบบเดิม

สาเหตุและปัญหาที่ทำให้มหาวิทยาลัยต้องแยกตัวเป็นอิสระ

1. การกิจของข้าราชการ เป็นภารกิจในการผลิตบุคลากรระดับมัธยมศึกษาของประเทศชาติต่างจากภาระของครูระดับประถม มัธยม และอื่น ๆ แต่ค่าตอบแทนที่ได้รับกลับ เท่ากันในระดับเดียวกัน

2. การบริหารงานของระบบราชการ ขาดความคล่องตัว ความอิสระ เพราะต้องถือปฏิบัติ ตามระเบียบราชการ ทำให้ภารกิจหลาย ๆ อย่างกลับช้าและด้อยคุณภาพลง

3. ปัญหาสมองไหล จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยขาดแคลนบุคลากรในด้านนั้น ๆ

4. การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลในการผลิตบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ มีความแตกต่างกันมาก เช่น

คณะวิทยาศาสตร์ รัฐให้เงินสนับสนุนปีละ	19,000	บาท/ คน
คณะแพทยศาสตร์ รัฐให้เงินสนับสนุนปีละ	420,000	บาท/ คน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รัฐให้เงินสนับสนุนปีละ	10,000	บาท/ คน
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐให้เงินสนับสนุนปีละ	21,000	บาท/ คน
คณะศึกษาศาสตร์ รัฐให้เงินสนับสนุนปีละ	13,000	บาท/ คน

ทำให้เกิดการเปรียบเทียบและมีความรู้สึกไม่ติดต่อกัน

การบริหารงานรูปแบบใหม่

การบริหารงาน รูปแบบใหม่จะเป็นดังนี้

1. งบประมาณ รัฐบาลจะให้เงินอุดหนุนในแต่ละปีมา มหาวิทยาลัยสามารถจัดสรรงบประมาณเองได้ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถหารายได้ มาเลี้ยงตัวเองได้

2. บุคลากร จะแบ่งบุคลากรเป็น 3 สาย คือ

1. วุฒิ ปวช. ปวส. หรือวุฒิไม่สูงกว่าปริญญาตรี
2. ผู้ที่ทำหน้าที่ด้านวิชาการซึ่งอาจใช้วุฒิปริญญาเอก
3. ผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านบริหาร

มหาวิทยาลัยจะคัดเลือกบุคลากรเข้ามาทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน มีการประเมินผลงาน

3. ด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นที่พึ่งของสังคม เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

ซึ่งรูปแบบการบริหารงานแบบนี้มาจากสาระสำคัญ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยทั้งหลาย จะออกสู่ระบบใหม่เป็นอิสระในตัวเอง
2. เป็นหน่วยงานในการกำกับของรัฐบาล
3. การทำงานจะแยกเป็น 3 ส่วน
4. องค์การสูงสุดคือ สภามหาวิทยาลัย ซึ่งบุคคลในท้องถิ่นหรือบุคคลภายนอกที่มีความสามารถจะถูกจ้างมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัย

5. ค่าเล่าเรียน เป็นภาระที่ นศ.จะต้องรับผิดชอบ แต่ยังเปิดโอกาสให้ นศ.ที่ยากจน โดยการให้ทุนการศึกษา

6. ลักษณะการดำเนินงานไม่ใช่ธุรกิจการศึกษา แต่จะมีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ โดยการศึกษาจะเป็นเพียงส่วนหนึ่ง

7. ใช้ระบบเช่าจ่ายออกง่าย เพื่อคุณภาพของบุคลากร มีการประเมินคุณภาพการทำงาน

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีการแข่งขันกันในเรื่อง

- บุคลากร
- นักศึกษา

2. การกระจายตัวของประชากรจะน้อยลง เพราะเด็กจะเลือกสถานที่เรียนที่สะดวกให้กับตัวเอง และจะมีการแข่งขันกันสูงในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง

3. ค่าหน่วยกิตที่เพิ่มขึ้น จะกลายเป็นภาระแก่ผู้มีรายได้น้อย แม้จะมีทุนการศึกษาให้

4. ความสัมพันธ์กับชุมชนจะอยู่ในรูปแบบธุรกิจมากกว่าการรับใช้สังคมที่แท้จริง

5. สวัสดิการของบุคลากรจะมีการเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ดีการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยไปสู่การบริหารแบบใหม่นี้ ต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนอาจจะเป็น 5 ปี หรือ 10 ปี ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละมหาวิทยาลัย และอาจจะยังเป็นการบริหารในรูปแบบทวิภาวะ คือใช้ทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ เพื่อให้บุคลากรในด้านต่าง ๆ ได้มีการปรับตัวเพราะฉะนั้นในวันนี้เราจึงไม่อาจรู้ได้ว่า การบริหารมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่จะเป็นอย่างไร แต่เมื่อวันนั้นมาถึงก็จะรู้ว่า การบริหารมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่สอดคล้องจริงหรือไม่

ในการเสวนาได้มีการกล่าวถึงรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 159 (4/2534) เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2534 สรุปได้ดังนี้

วาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

5.1 การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีความเป็นอิสระ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ประธานที่ประชุมรายงานว่าสืบเนื่องจากการที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 ในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต้องการที่จะให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระหรือคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความเห็นของนายกรัฐมนตรีที่ได้กล่าวในโอกาสไปเยือนทบวงมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่จะให้มหาวิทยาลัยคล่องตัวในการบริหารงาน ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เชิญอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐชี้แจง เรื่อง การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีความเป็นอิสระ คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยอาจจะดำเนินการได้ 2 แนวทางดังนี้

1. การแยกตัวออกจากระบบราชการแต่ยังเป็นหน่วยงานของรัฐบาล และดำเนินงานตามแนวทางของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้วยการแก้ไขพระราชบัญญัติ
2. การแก้ไขปรับปรุง พรบ. กฏหรือระเบียบ เพื่อให้การบริหารงานคล่องตัวยิ่งขึ้นโดยที่ขึ้นอยู่กับระบบราชการเช่นเดิม

ซึ่งการพัฒนาในแนวทางกรมมหาวิทยาลัยจะมีความเป็นอิสระมาก ส่วนแนวทางที่สองกำหนดไว้สำหรับมหาวิทยาลัยที่ยังไม่พร้อมจะดำเนินการตามแนวทางแรก โดยทบวงมหาวิทยาลัยจะช่วยดำเนินการแก้ไขปรับปรุง พรบ. กฏ หรือระเบียบให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวขึ้น เช่นแก้ไขให้มหาวิทยาลัยมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ได้ เพื่อจะได้ใช้หาประโยชน์ได้ กำหนดให้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นเงินรายได้มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีสิทธิกำหนดการใช้จ่าจ่ายเงินได้ตามต้องการ และสามารถตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ได้เอง

จากนั้นประธานที่ประชุมและศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน ในฐานะปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ชี้แจงรายละเอียดของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในแนวทางแรกดังนี้

1. มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการออกกฎ ระเบียบเอง เช่น การจัดหาพัสดุ ตั้งงบประมาณ และบริหารงบประมาณ ดำเนินการจ้างบุคลากร กำหนดอัตราเงินเดือน ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูง เพราะจะต้องดำเนินการเพื่อที่จะให้ใช้จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จะต้องมืองค์กรภายในมหาวิทยาลัยที่จัดสรรงบประมาณภายในที่เข้มแข็ง ระเบียบ วิธีการจัดสรรจะต้องก่อให้เกิดความราบรื่นและสามารถปฏิบัติได้ จะต้องมียระบบการเงินการบัญชีที่สามารถตรวจสอบได้ทุกขณะ

2. มหาวิทยาลัยในลักษณะนี้ถึงแม้จะแยกตัวออกจากระบบราชการแต่ก็ยังเป็นหน่วยงานของรัฐบาลอยู่ รัฐบาลไม่ได้เข้ามาบริหาร แต่ก็ยังมีอำนาจควบคุมโดยใช้มาตรการ 2 อย่างควบคุม คือ มาตรการทางด้านนโยบายและแผน มีอำนาจสั่งการให้มหาวิทยาลัยดำเนินการตามกรอบนโยบาย และมาตรการทางด้านงบประมาณโดยคงให้ความช่วยเหลืองบประมาณในสาขาที่เห็นว่าไม่จำเป็น และให้ความช่วยเหลือในสาขาที่เป็นความต้องการของสังคม โดยในระยะสิบปีแรกที่มหาวิทยาลัยแยกตัวออกจากระบบราชการ รัฐบาลจะต้องให้เงินอุดหนุนทั้งหมด เมื่อใดที่มหาวิทยาลัยมีรายได้เป็นของตนเอง มหาวิทยาลัยก็ต้องตกลงกับรัฐบาลว่า ส่วนใดที่มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบ ส่วนใดที่รัฐบาลจะให้การสนับสนุน เช่น มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหนึ่งในสามส่วน ได้รับจากค่าเล่าเรียนหนึ่งในสามส่วน มหาวิทยาลัยดำเนินการหาผลประโยชน์เองอีกหนึ่งในสามส่วน

3. การจ้างบุคลากรทำงานจะต้องทำสัญญาจ้าง เนื่องจากรัฐบาลมีทรัพยากรจำกัด ระบบราชการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบเช่าง่าย ออกยาก มหาวิทยาลัยอาจใช้บุคลากร 100 คน แต่ในระบบใหม่อาจจะจ้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเพียง 50 คน โดยกำหนดอัตราเงินเดือนให้สูงขึ้น มหาวิทยาลัยจะให้ค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนหรือบำเหน็จ แต่จะไม่มีบำนาญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้กำหนดบัญชีเงินเดือนเป็น 3 บัญชี คือบัญชีที่ 1 สำหรับผู้ที่เริ่มบรรจุโดยใช้วุฒิ ปวช. ปวส. หรือวุฒิไม่สูงกว่าปริญญาตรี จะกำหนดอัตราเงินเดือนไม่สูงมากนัก บัญชีที่ 2 สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านวิชาการ จะกำหนดอัตราเงินเดือนสูงกว่ารัฐวิสาหกิจ 25% ซึ่งอาจจะต้องบรรจุโดยใช้วุฒิปริญญาเอก บัญชีที่ 3 สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ทางด้านบริหาร ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งจะต้องสรรหาผู้ที่มีความสามารถในการบริหาร มหาวิทยาลัยจะได้เงินเดือนสูงกว่าตำแหน่งศาสตราจารย์ 25%

4. องค์กรสูงสุดภายในมหาวิทยาลัยคือ สภามหาวิทยาลัยจะมีอำนาจเบ็ดเสร็จ และเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะพิจารณายุติในระดับสภามหาวิทยาลัย เช่น การบริหารงานบุคคล การเงิน ฯลฯ และสภามหาวิทยาลัยคงจะต้องเปลี่ยนแปลง รูปแบบการบริหารใหม่ให้มี Standing Committee จะรับผิดชอบทำหน้าที่พิจารณาเรื่องที่ได้รับมอบหมายจากสภามหาวิทยาลัย ส่วนสภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาเฉพาะเรื่องสำคัญเท่านั้น

5. การให้นักศึกษารับภาระค่าเล่าเรียน มหาวิทยาลัยจะต้องคำนึงว่ารัฐบาลเองก็มีทรัพยากรจำกัด จำเป็นจะต้องให้ความอุดหนุนแก่มหาวิทยาลัยตามขีดความสามารถที่จะให้การสนับสนุนได้ จึงต้องให้มหาวิทยาลัยรับภาระเองด้วยบางส่วน รวมทั้งนักศึกษาซึ่งจะต้องรับภาระตามความสามารถของแต่ละคน โดยเก็บค่าเล่าเรียนผู้ที่สามารถจ่ายได้ในอัตราที่สูง ส่วนผู้ที่ไม่สามารถจ่ายได้ก็อาจจะช่วยเหลือให้ทุนการศึกษาหรือใช้ระบบให้กู้ยืม

6. ใน พรบ. จะระบุไว้ชัดเจนว่ามหาวิทยาลัยในแนวทางแรกจะไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ ไม่มุ่งกำไรแต่จะดำเนินการกิจการด้านการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงถ่ายทอดคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

7. หากจะเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในประเทศไทยจะมีความแตกต่างกัน 3 ประการ คือ ประการแรก เรื่องเงินเดือนเริ่มบรรจุ หากบรรจุบุคลากรที่มีวุฒิสูงราชการก็จะยิ่งเสียเปรียบในสัดส่วนที่มากขึ้น ในระดับวุฒิ ปวส. ปวช. หรือเทียบเท่า มีขมขมปลาย ราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนจ้างด้วยเงินเดือนไม่ต่างกันมาก แต่ในระดับวุฒิปริญญาตรีจะมีความแตกต่างในการจ้างระหว่างระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนโดยรัฐวิสาหกิจและเอกชน จะให้เงินเดือนสูงกว่าราชการเป็นเท่าตัว ในระดับวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอกจะแตกต่างกัน 3-5 เท่า ดังนั้น จะใช้ระบบราชการในปัจจุบันดึงดูดบุคลากรขาดแคลน และอาจารย์ที่มีคุณภาพย่อมจะทำได้ยาก แต่ถ้ามหาวิทยาลัยพัฒนาไปในแนวทางแรกเงินเดือนบุคลากรก็จะสูงขึ้น สามารถดึงดูดบุคลากรขาดแคลน และอาจารย์ที่มีคุณภาพได้ ประการที่สอง ระบบความดีความชอบของราชการไม่เป็น incentive ที่แท้จริง ดังนั้นในการพัฒนาแนวทางแรกจะทำให้เป็น incentive ที่แท้จริง ประการที่สาม เรื่อง การออกจากงานในระบบราชการจะออกโดยมีความผิด ส่วนเอกชนถึงจะไม่มีผิดแต่หากไม่มีความจำเป็นในการจ้างหรือทำงานไม่มีประสิทธิภาพก็สามารถจะออกได้ ส่วนในการพัฒนาแนวทางแรกจะใช้ระบบเข้าง่าย ออกยาก ในการการให้ออกจากงานจะใช้ระบบประเมินซึ่งเป็นที่ยอมรับ

8. การใช้ระบบใหม่คือพัฒนาไปในแนวทางแรก หากจะใช้กับบุคลากรที่มีอยู่เดิมจะต้องกำหนดบทเฉพาะกาลไว้ไม่ให้คนเก่าเสียผลประโยชน์ที่เขาได้รับจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ให้มหาวิทยาลัยนำเรื่องนี้ไปพิจารณาว่ามีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ของการออกจากระบบราชการอย่างจริงจังหรือไม่ และให้นำผลการพิจารณาเสนอสภามหาวิทยาลัยต่อไป

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการเป็นประชาธิปไตย

นำเสนอโดย

พศ.ชวีฬ หันโตภาส

อ.อโณทัย วัฒนาพร

วันพุธที่ 28 สิงหาคม 2534 เวลา 19.30 - 21.30 น.

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สืบเนื่องมาจากการยึดอำนาจจากคณะรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 โดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งหนึ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ก็คือ รัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2521 แล้วให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาโดยสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้เองได้มีผู้ให้ทัศนะไว้หลาย ๆ ความเห็นว่าโดยเนื้อหาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นประชาธิปไตยหรือไม่เพียงใด หรือเพื่อเป็นการสนองตอบความต้องการของคนบางกลุ่มบางคณะที่ต้องการแสวงหาอำนาจในทางการเมือง

รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยนั้น มีโครงสร้าง ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญอยู่ 3 ประเด็น คือ

1. ประชาชนจะต้องมีสิทธิเสรีภาพ ตามกฎหมายกำหนด
2. อำนาจในการปกครองประเทศ จะต้องใช้อำนาจนั้นเพื่อประชาชน
3. มีอำนาจในการควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาล

มีนักปราชญ์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญไว้ ดังนี้

- อริสโตเติล กล่าวว่า รัฐบาลที่ดีนั้นจะต้องใช้อำนาจภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และกฎหมายสูงสุดก็คือ รัฐธรรมนูญ
- จอห์น ล็อก กล่าวว่า รัฐธรรมนูญเป็นพื้นฐานสำคัญในการปกครอง
- เจมส์ เมดิสัน กล่าวว่า กฎหมายเป็นเครื่องกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐบาล

จากแนวคิดดังกล่าวก็คือ รัฐบาลสามารถใช้อำนาจในการปกครอง ประเทศหรือ
ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด

รัฐธรรมนูญฉบับร่างใหม่ปี 2534 มี 13 หมวด 244 มาตรา มีบทเฉพาะกาล
11 มาตรา ประเด็นสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นประชาธิปไตยหรือไม่เน้นสังเกตได้ดังนี้

1. มาตรา 94 ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภาและประธานวุฒิสภา
เป็นรองประธานรัฐสภา อำนาจสูงสุดในรัฐสภาจึงเป็นของบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาจาก
ประชาชนโดยตรง ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของปวงชน

2. การกำหนดจำนวนวุฒิสมาชิก 270 คน โดยจะมีคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ
จะทำหน้าที่สรรหาแล้วเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นวุฒิสมาชิกอย่างน้อย 5 เท่าของจำนวนวุฒิสมาชิก
แล้วบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมดจะเลือกกันเองให้ได้ 270 คน

3. ห้ามผู้ที่ถูกยึดทรัพย์สิน โดยคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินลงเลือกตั้ง
ตลอดชีวิต โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรมในชั้นศาล ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน
เป็นผู้ชี้ขาด

4. ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรี
ทำหน้าที่นิติบัญญัติในสภาเป็นการแยกอำนาจบริหารกับอำนาจนิติบัญญัติ

5. การแก้ไขรัฐธรรมนูญ จะต้องใช้เสียง 2 ใน 3 ของรัฐสภาจึงจะแก้ไข
รัฐธรรมนูญได้

จากประเด็นดังกล่าวทั้ง 5 ประเด็น คือ ความพยายามที่จะสร้างภาพทางการเมือง
ที่สะอาดบริสุทธิ์ และเป็นประชาธิปไตยพยายามขจัดการซื้อเสียง การคอร์รัปชัน โดยจะมี
คณะกรรมการอีก 2 ชุด จะทำหน้าที่ดูแลควบคุมอยู่ คือ

1. คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่

1.1 สืบสวน สอบสวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสมาชิกที่ประพฤติมิชอบ
แล้วพิจารณาให้พ้นจากสมาชิกภาพ

1.2 สรรหา แต่งตั้งวุฒิสมาชิก

1.3 ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม

1.4 มีอำนาจขับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้พ้นสมาชิกภาพกรณีโกงการ
เลือกตั้งและพิสูจน์ได้ว่าทุจริตจริง

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญมีทั้งหมด 9 คน ประกอบไปด้วย

- ฝ่ายตุลาการ 2 คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คน

- คณะรัฐมนตรี 2 คน วุฒิสมาชิก 2 คน

แล้วทั้ง 8 คนพิจารณาคณะบุคคลที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งประธานกรรมการอีก
1 คน รวมเป็น 9 คน

จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าว สามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสมาชิกได้เป็นอย่างดี โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 5 ปี

2. ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่ คือ ใช้อำนาจในการตัดสินใจขับไล่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประพฤติมิชอบที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญเห็นว่าผิด โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรม คือศาล

คณะกรรมการตุลาการประกอบไปด้วย

- ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา
- อธิบดีกรมอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน
- ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา

จะสังเกตได้ว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ 2 ชุด นี้จะมีผลต่อนักการเมืองเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันในขณะที่ยังไม่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ยังไม่มีการเลือกตั้งคณะกรรมการเหล่านี้คือใคร มาจากไหน

คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย

1. ตุลาการ 2 คน มาจากข้าราชการฝ่ายตุลาการ
2. วุฒิสมาชิก 2 คน มาจากสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่รักษาการ

ตำแหน่งนี้อยู่

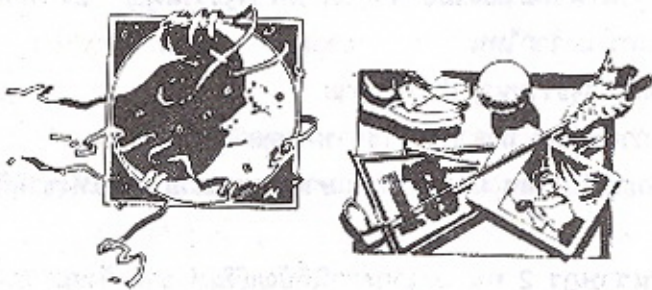
3. สภาผู้แทนราษฎร 2 คน มาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งสมาชิกทั้งหมดแต่งตั้งโดยสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

4. คณะรัฐมนตรี 2 คน ซึ่งมาจากการเชิญของสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติให้มาดำรงตำแหน่งในคณะรัฐมนตรี

5. ใน 8 คน ของคณะกรรมการชุดนี้ เป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกมาจากสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติแล้วทั้งสิ้น และคณะกรรมการชุดนี้ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลการเลือกตั้งที่จะมาถึงนี้ด้วย ที่น่าสังเกตอีกอย่างคือ บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญฉบับนี้กล่าวว่าเมื่อมีการเลือกตั้งเสร็จสิ้นคณะกรรมการชุดรักษาการนี้จะ พ้นสภาพและให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรวุฒิสมาชิก และคณะรัฐมนตรีคัดเลือกกันเอง แต่รัฐธรรมนูญกำหนดว่าเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้วจะต้องมีการเลือกคณะกรรมการรัฐธรรมนูญภายใน 30 วัน ซึ่งภายใน 30 นี้ ยังไม่มีการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นคณะกรรมการที่จะรักษาการก็คือคณะกรรมการที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติเลือกสรรไว้

จะสังเกตว่าคณะกรรมการที่จะเข้ามาดูแลการเลือกตั้งที่จะมาถึงนี้ก็ คือ คนที่ได้รับเลือกของสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ เพราะฉะนั้นถ้าสมาชิกรัฐสภาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติมีเจตนาทรยศ ที่จะรวบอำนาจและถ่ายโอนอำนาจกันเองแล้วจะทำได้ง่ายมาก เพราะสามารถควบคุมดูแลการเลือกตั้งได้ และยังมีประเด็นสำคัญ ๆ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีอำนาจอยู่ในขณะนี้ที่สามารถใช้อำนาจนั้นได้โดยชอบธรรม และจะเป็นจุดเริ่มต้นของเผด็จการที่ครอบงำประชาธิปไตยโดยอาศัยเงื่อนไขในรัฐธรรมนูญเป็นเครื่องมือ

เพราะฉะนั้นการยึดอำนาจจากรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นการยึดอำนาจเพื่อคืนอำนาจให้ประชาชน หรือเป็นการเปลี่ยนถ่ายอำนาจของบุคคลบางกลุ่ม และรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเป็นประชาธิปไตย หรือไม่เพียงใดนั้น หรือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาอำนาจในทางการเมือง ของใครบางคนบางกลุ่ม คำตอบคงจะปรากฏชัดเจนขึ้นเมื่อมีการแต่งตั้งรัฐบาลชุดใหม่หลังจากการเลือกตั้งที่มาถึงในเร็ววันนี้

สู่อาชีพ.....เส้นทางของบัณฑิต 33

นำเสวนาโดย

นายทรายทศ เจริญมาศ

นายเนที ภูงศ์เจริญ

นายบรรจง เถลิม่วงที

นายเสริมศักดิ์ ชัยอุปการ

วันพุธที่ 18 กันยายน 2534 เวลา 19.30-21.30 น.

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ชั้น 2 หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

หลังจากบัณฑิตจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว บัณฑิตเหล่านั้นก็ได้ออกไปสู่โลกภายนอก สู่การงานอาชีพ สู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เนื่องในโอกาสก่อนวันรับปริญญาตรี บัณฑิตเหล่านั้นได้กลับมาสู่มหาวิทยาลัยอีกครั้งในฐานะที่บัณฑิต และได้นำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พวกเขาได้สัมผัสมาคุยเพื่อให้น้อง ๆ รุ่นหลังได้เตรียมตัวเพื่อสู่โลกอาชีพได้โดยมั่นใจ และเป็นแนวทางให้น้อง ๆ ได้รับรู้ และพร้อมที่จะออกสู่โลกภายนอกในโอกาสต่อไป ดังนี้

การเตรียมตัวขณะเรียน

ศึกษาหาความรู้ในสาขาที่ตัวเองเรียน พร้อมทั้งศึกษาความรู้ด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น ภาษาต่างประเทศ ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ ต้องชวนช่วยหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา การเตรียมตัวเองในเรื่องความพร้อม ความสามารถของตัวเอง สืบราชตัวเอง ทัศนคติด้านไหน มีความสามารถทางด้านใดบ้าง ยังมีข้อบกพร่องตรงไหน จะไปทำงานภาคีรัฐบาล เอกชน หรืออิสระ หากผลงานจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องแนะแนว เพื่อการศึกษา ถึงความเป็นมาของกิจการเหล่านั้น

การหาแหล่งงาน

๑ ย้ายและแสวงหามหาวิทยาลัยก่อนลงมือภาคี

หลังจากจบการศึกษาของหาแหล่งงานตามความต้องการที่เราจะทำกันเช่น จากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงาน จากสถานทีราชการ บริษัท บอร์ดประชาสัมพันธ์ จากรุ่นที่จบออกไปแล้ว

บัณฑิตที่จบใหม่ ๆ จะมีความวิตกกังวล ในการหางานทำสูงมาก จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวเอง บุคลิกภาพ การแต่งกาย แต่ถ้ามีการเตรียมตัวที่ดี ความมั่นใจ จะช่วยตัวเรา ได้มาก และทุกบริษัทจะมีตำแหน่งแชนไว้ จะต้องหาข้อมูลเพื่องานที่แชนนี้ไว้ ข้อควรระวัง บริษัทประเภทเรียกเงินค่าประกันซึ่งจะเรียกในวงเงินประมาณ 50,000 - 100,000 บาท แต่จะให้เงินเดือนสูงประมาณ 7,000-8,000 บาท ซึ่งเงินเดือนนี้ก็คือเงินของเรานั่นเอง เมื่อจ่ายเงินเราหมดเราก็ต้องออกจากงาน เพราะฉะนั้นการเลือกบริษัทต้องดูหลักทรัพย์ และความมั่นคงด้วย หลังจากเราเลือกบริษัทหรือแหล่งที่จะทำงานได้แล้ว เราก็มารเตรียมตัว เพื่อจะเข้าสู่ระบบงาน เช่น

ราชการ จะต้องเตรียมตัวทางวิชาการ เพื่อสอบข้อเขียน หลังจากผ่านข้อเขียนถึงจะ สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

เอกชน ส่วนมากจะเป็นการคัดเลือกโดยวิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งหลาย ๆ คนก็มี ประสบการณ์แตกต่างกันออกไป เช่น การเสนอตัวเพื่อให้บริษัทพิจารณารับเข้าทำงาน เหมือนกับการเสนอสินค้าให้กับบริษัท ถ้าเขาพอใจก็ตกลงยอมรับ แต่ถ้าไม่พอใจก็ต้องเสนอตัว ต่อไป บางสิ่งทำให้เกิดความท้อถอย บาง ไร้เจอร์ระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์รุ่นพี่รุ่นน้อง และมีการแข่งขันกันสูง ในการสัมภาษณ์จะถามทำความเข้าใจลึกซึ้งถึงความต้องการ ตำแหน่งหน้าที่ และบริษัท จะดูปฏิภาณไหวพริบ บางคำถามเป็นคำถามขั้วๆ การเตรียมตัวที่ดีจะช่วยได้มาก

การเข้าสัมภาษณ์ในบริษัทที่มีตำแหน่งแชนไว้ จะต้องพยายามเข้าใจถึงผู้มีอำนาจ ในการตัดสินใจ เช่น กรรมการผู้จัดการ ผู้อำนวยการ เป็นต้น จะใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์เพื่อขออนุญาตพูดคุยธุระส่วนตัว โดยผ่านทางเลขานุการ จะต้องมิไหวพริบ เมื่อมีโอกาสได้ เข้าสัมภาษณ์ แล้วจะต้องไขว่คว้าไว้ให้ได้ ต้องสังเกตลักษณะ ผู้สัมภาษณ์ อย่าตื่นกลัว จะต้องมีความมั่นใจในตัวเอง สำรวจจุดจุดเด่นของตัวเอง และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการสัมภาษณ์ อย่าตอบคำถามฝ่ายเดียว ควรเป็นฝ่ายถามบ้างเมื่อเหมาะสม ในการ ตอบคำถามต้องกระชับได้ใจความเมื่อสัมภาษณ์ไปจะมีจุดหนึ่งที่มีความพอใจหรือ สนใจร่วมกัน เกิดขึ้นพยายามใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เพราะนั่นคือโอกาสทอง บริษัทแต่ละบริษัทจะมี จุดเหมือนและจุดต่าง ศึกษาและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับตัวเองในการเตรียมตัวในการ เข้าสัมภาษณ์ เราจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ และความมั่นใจ ในตัวเอง ซึ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เราจะต้องเตรียมพร้อมตั้งแต่ตอนเรียน

ความแตกต่างในการทำงานในระบบต่าง ๆ

ราชการ เป็นงานที่ค่อนข้างแน่นอน มีงานแน่นอน มีเงินเดือน เวลาเข้าออกในการ ทำงานแน่นอน มีแบบแผน

เอกชน เป็นงานที่อาศัยความรวดเร็ว โดยเฉพาะทางด้านธุรกิจการกระตือรือร้นสูง
ทำงานแข่งกับทุก ๆ อย่าง

ส่วนตัว เป็นงานที่เป็นนายตัวเอง เราเป็นนายจ้าง ทำมากได้มาก ขึ้นอยู่กับตัวเราเอง
ซึ่งในงานต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกของเรา ไม่มีงานไหนดีกว่ากับเราเป็นคนตัดสินใจ
ใจเอง

ส่วนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จะต้องเตรียมตัวในทางด้านวิชาการต่าง ๆ
ที่จะศึกษาต่อโดยเฉพาะที่จบจากมหาวิทยาลัยภูมิภาค จะต้องเพิ่มเติมทางด้าน

ภาษาต่างประเทศ

เหตุการณ์บ้านเมือง ให้มากกว่าปกติ เพราะในสองส่วนนี้ มหาวิทยาลัย
ในส่วนกลางจะมีข้อได้เปรียบมากกว่า

ในการเลือกงานอาชีพต้องดูความต้องการ ความถนัด และความสนใจ อนาคตนั้น
ขึ้นอยู่กับตัวเอง การประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ

